

ספר עצתו אמונה

מכתבי חיזוק, אמונה,
ועצות מעשיות לחיים,
תרגמו ממכתבים שנכתבו
על ידי ראש ישיבת תפארת
התורה ברסלב

זשכ"ה

היכל הקודש ברסלב

ירושלים

רח' רבי נחמן מברסלב 15
054-845-6150

בני ברק

רח' ירושלים 2
052-760-5715

טבריה

רח' משה שפירא 2
050-411-6421

בית שמש

רח' נהר הירדן 25
הכניסה מצד ימין בנינה
050-419-9751

ברכפלד

רח' רשבי 19
052-715-6479

יבנאל

רח' המייסדים
052-716-3184

צפת

רח' צהל 1
050-412-6101

אלעד

רח' הרב יוסף קארר 5
052-598-3029

קרית ברסלב

ליבערס - ניו יארק

האשקי

181 Huschke Road,
Liberty NY 12747

אשר בנחל

291 Denman Rd,
Liberty, NY 12754

עצתו אמונה

187 Twin Bridge Rd
Liberty, NY 12754

פעולת הצדיק

2-198 Steiglitz Rd,
Liberty, NY 12754,

מקור השמחה

67-1 Marx St,
Liberty, NY 12754,

ירושלים

11 Jerusalem Ct
Liberty NY, 12754

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

בארא פארק

1415 55th Street
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

מאנסי

34 Union Rd.
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314

לונדון

23A St Andrew's Grove
447388582855

לשמיעת השיעורים הגפלאים
של ראש הישיבה שליט"א
חייגו:

קוץ ברסלב
079-704-0066

הדווק פאר אידישע שטוב
079-704-0069

עריכה - המהר"ח הריב"א לאור ע"י

מכון עצתו אמונה
maebreslev@gmail.com
www.BreslevCenter.com

דפים ע"י

קרן הרפסה היכל הקודש
2623 State Route 52
Liberty, NY 12754
718.387.2691

עֲצַתוֹ אֲמוּנָה

- א. איך מחשבים את מספר התבות בסדור?.....
- ב. מה היה דעתו של הרב הקדוש מסאטמער לגבי ברסלב?.....
- ד. האם זה חסרון שבוכים הרבה?.....
- ה. האם לתת ממתקים לילדים כדי שהם יתפללו?.....
- ז. איך לעזור לאחי שהדרדרו?.....
- ח. לדלג על הדקדוק ברש"י?.....
- ט. האם לחקור את התלמידים על עברם האישי?.....
- יא. להרשות לנסע לאומן, אם יזרקו אותו מהשיבה?.....
- יב. מהו הנסח הנכון להתפלל עם הילדים?.....
- יד. למה מפריע לי שאשתי מוצצת אצבע?.....
- טו. איך מתנהגים כשנמצאים בבית החמות?.....

אִישׁ אֲמוּנָה

- א. אף פעם לא לבזות ספרים.....
- ב. תראה לילד שהספרים שלו חשובים בעיניך.....
- ג. ילדים זה הדבר הכי טוב, ילדים זה ברכה.....
- ד. אל תתפעל ואל תקבל חלישות הרעת מפלוני ואלמוני.....
- ה. לדאג שעובדי הנקיון לא יסתובבו בין הילדים.....
- ה. שני אנשים חכמים מסתכסכים בגלל קפסת 'חומוס'?.....

- התעלמות היא התרופה הכי טובה.....1
- מאד כואב לי שלא מתנהגים כמו שצריך.....1
- עושים מה שנכון, לא רק מה שאוהבים לעשות.....2
- איך להתחיל את תיקון שוכבי"ם.....2
- אשתך היא לא שתלטנית.....3
- תיקון לשוכבי"ם, ללמוד את ספרי רבנו.....ט
- תכנים לכיס ספר תהלים קטן.....י
- כל כך הרבה שיעורים ללמוד, לא נשאר זמן לחשב.....יא
- העבודה שלנו בימי השוכבי"ם, היא לשנן אמונה.....יא
- תענוג בשבת, זה יותר מלצום אלה תעניות.....יב

איך מחשבים את מספר התבות בסדור ?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני לומד את הסדור "עת רצון", הפרוש שמוהרא"ש כתב על הסדור, אני רוצה להבין מה מוהרא"ש כותב שם בברכות התורה, "ואחר כך באמרך ברפת 'והערב נא', תכון שיש בברכה זו ל"ב תבות כנגד ל"ב שבילין שבחכמה העליונה וכן התורה נדרשת בל"ב מדות", אני רוצה לשאול איך מחשבים את התבות כדי להגיע למספר שלושים ושנים, לפי הנסח שיש בסדור עת רצון יוצא שיש שלושים וארבע מילים.

גם במזמור לתורה אומר מוהרא"ש, ויש במזמור זה מ"ג תיבות, אבל בסוף מסים מוהרא"ש, "וכן יש במזמור זה מ"א תיבות", ברצוני לשאול איך מחשבים את זה?

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פְּרִשְׁת וַיִּגַּשׁ, א' דְּרָאשׁ חוֹדֶשׁ טַבַּת, ו' דְּחִנוּפָה, שְׁנַת ה'תשפ"ה לְכָבוֹד ... נְרוֹ יָאִיר

המלים בברכת התורה, שלברכה יש ל"ב תיבות וכו' - מקורן בקטע מספר שלחן הטהור של הצדיק וקדוש מקומרא זכותו יגן עלינו, שאומר (סימן מז, סעיף ב), שמוציאים את המלים 'וַצֵּאֵאֵי צֵאֵאֵינו', כפי שהמגן אברהם אומר (תחלת סימן מז), והוא אומר: "ויש בברכה זאת ל"ב תיבות כנגד ל"ב שבילין שבחכמה, שהתורה נדרשת בל"ב מדות".

בְּמִזְמוֹר לְתוֹדָה יֵשׁ אַרְבָּעִים וְשָׁלוֹשׁ מִיָּלִים, רַבְּנוֹ אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב', סימן ב), שֶׁכְּשֶׁאוֹמְרִים אֶת הַמִּזְמוֹר הַזֶּה זֶה סְגוּלָה לְהַכְרִית אֶת הַקְּלָפוֹת שְׁמוֹנְעוֹת אֶת הַהוֹלָדָה; הַקְּלָפָה שְׁגוּרָמֶת לְקִשּׁוֹי לְדָה הִיא אַרְבָּעִים וְשָׁלוֹשׁ, הֵם אוֹמְרִים: "גַּם לִי גַם לְךָ לֹא יִהְיֶה", ג"ם זֶה אַרְבָּעִים וְשָׁלוֹשׁ, וְלָכֵן אוֹמְרִים אֶת הַמִּזְמוֹר הַזֶּה בְּפִסּוּקֵי דְזִמְרָא, כִּי פִסּוּקֵי דְזִמְרָא זֶה גַם בְּחִינָה לְדָה, הוֹלָדַת הַמּוֹחִין.

מֵה שְׁמוֹהֶרָא ש"מ מְסִים שְׁלִמְזִמּוֹר יֵשׁ אַרְבָּעִים וְאַחַת מִיָּלִים - זֶה קָטַע מְסִדוֹר עֲמִדִין, שְׁאוֹמֵר שֶׁלֹּא מַחְשָׁבִים אֶת שְׁנֵי הַמְּלִים הָרֵאשׁוֹנוֹת, "שֶׁהֵם רַק הוֹדְעַת הַנוֹשָׂא", יוֹצֵא מִזֶּה שְׁיֵשׁ אַרְבָּעִים וְאַחַת מִיָּלִים, מ"א הַמְּלִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד מ' חִלוֹת, וְקוֹרְבֵן הַזָּבַח, עֵינֵי שָׁם.

תִּזְכּוֹר אֶת הַמַּטְרָה לְמָה מוֹהֶרָא ש"ש עֲשֵׂה אֶת הַסְּדוֹר, לֹא כְּדִי לְהַתְּפַלֵּל עִם כְּוִנוֹת וְכוּ', אֲלֹא כְּדִי לְחַזֵּק וּלְעוֹרֵר עַל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה, וּלְהִרְאוֹת כָּל מֵה שְׁמַנַּח בְּמִלִּים וְכוּ' וְכוּ'; אֲבָל בְּתַפְּלָה בְּרוּר שְׁחִיבִים לְכַוֵּן רַק אֶת פְּרוּשׁ הַמִּילוֹת. כְּפִי שְׁרַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב', סימן קכ), כְּשֶׁמִּתְּפַלְּלִים יְכַוְּנוּ רַק אֶת פְּרוּשׁ הַמִּילוֹת, לֹא לְהַתְּפַלֵּל עִם כְּוִנוֹת. גַּם הַבְּעַל שָׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ אָמַר: "אַחֲרֵי כָּל הַכְּוִנוֹת וְהַשְּׁגוֹת שְׁזָכִיתִי לְדַעַת וּלְהַשִּׁיג - אֲנִי מִתְּפַלֵּל כְּמוֹ טַפֵּשׁ, כְּמוֹ יֶלֶד בְּלִי שׁוּם חֻקְמוֹת, אֲנִי מִתְּפַלֵּל עִם פְּרוּשׁ הַמִּילוֹת".

הַשָּׁם יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

חֲנוּכָה שְׁמִיחַ וְחֻדֵשׁ טוֹב.

מֵה הִיָּה דַעְתוֹ שֶׁל הָרַב הַקְּדוּשׁ מִסַּאטְמַעַר לְגַבֵּי בְּרֶסֶלַב?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

קוֹדֵם כָּל אֲנִי רוֹצֵה לְהוֹדוֹת עַל הַחִיוּק וְהַמְּכַתְּבִים, רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א לֹא יוֹדַע כְּמָה אֲלִפֵי יְהוּדִים בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים מְחִיִּים אֶת נַפְשָׁם עִם דְּלִי הַחִיוּק בְּכָל יוֹם.

הַיּוֹם רִאִיתִי סֶפֶר וְרִאִיתִי מִשְׁהוֹ שְׁבַחֵי לֹא שְׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ, שֶׁהָרַב מְלִיעֵזֵשׁ זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה מְלוֹנְדוֹן שְׂאֵל אֶת הָרַב הַקְּדוּשׁ מִסַּאטְמַעַר זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ לְגַבֵּי הַמַּחְלָקַת עַל רַבְּנוֹ ז"ל, וְהַרְבֵּי

מסאטמער זכותו יגן עלינו התלהב מאד, ואמר מילים מפחידות "אפילו צדיקים וקדושים וטהורים יכול להיות שהם עדיין לא מזככים לגמרי, וזה מגיע מחטא עץ הדעת, מה שאין פן רבי ר' נחמן היה מזבד לגמרי, ממילא היה אצלו הבחינה של 'ויקנאו בו אחיו' שכתוב אצל יוסף הצדיק".

ישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויגש, ב' טבת, זאת חנוכה, שנת ה'תשפ"ה
לקבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

דווע אצל חסידי סאטמער שהרבי זכותו יגן עלינו למד את כל ספרי ברסלב בצעירותו, וכל השיטה הקדושה בנויה על ספרי רבנו ז"ל; על אמונה פשוטה, שלא לזוז מהשלחן ערוך, על קדשה וטהרה, שמירת הברית, ועל עבודת השם בתמימות ופשיטות וכו'.

רבנו זכותו יגן עלינו מסאטמער מביא בפסוק הקדוש ויואל משה (מאמר ישוב ארץ ישראל, סימן קג) מהספר שיחות הר"ן (סימן לה): "שהולך אפיקורסות גדול על העולם, אשרי מי שיחזיק עצמו באמונה באלו העתים", ורבנו אמר: "אף על פי שאינו מועיל כלל מה שהוא מספר זאת, שיהיה אפיקורסות בעולם ושצריכין להתחזק עצמו באמונה, פי אף על פי שהוא אומר זאת אף על פי כן מתגברת האפיקורסות והבלבולים, אף אף על פי כן אני מודיע זאת מקדם, בשביל אותן מעט הכשרים שיחזקו עצמן באמונתן, ויבדאי יהיה להם מלחמות גדולות בדעתן, למען יהיה להם למשיב נפש והתחזקות והתאמצות יותר כשיראו שפכר דברו מזה מקדם".

הוא מביא גם את השיחה (שם, סימן רכ) שרבנו אמר: "שיהיה אפיקורסות גדול בעולם, פי מלמעלה יבוא אפיקורסות בעולם, בשביל נסיון", יבוא זמן שתהיה בעולם אפיקורסות, מן השמים תבוא אפיקורסות כדי לנסות מי יהיה חזק באמונה, יהיה קשה מאד ליהודים הכשרים, רבנו נאנח ואמר: "אוי, איך יוכלו לעמד אנשים מועטים נגד כל העולם..."

רַבְּנוּ זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ מְסִים בְּסִפְר וַיֹּאֶל מֹשֶׁה: "וְזֶה עֲנִין שֶׁל רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ שֶׁרָאָה מָה הִגִּיעַ אֵלֵינוּ בְּעִיקְבָא דְּמִשְׁיחָא".
הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְלִיחַ בְּכֹל הָעֲנָיִים.
חֲנוּכָה שְׂמַח.

...

הָאֵם זֶה חֶסְרוֹן שְׁבוּכִים הֲרֵבָה?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

הָאֵם זֶה חֶסְרוֹן שְׁבוּכִים הֲרֵבָה? אֲנִי אֹמֵר כָּל הַזְּמַן לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁלֹּא מִגִּיעַ לִי כְּלוּם, אֲנִי מִבְּקֵשׁ רַק מִתַּנַּת חֲנֹם, אֲנִי מִבְּקֵשׁ הֲרֵבָה מְאֹד עַל פְּרִנְסָה, חוֹבוֹת, וְלִשְׁפָר מַה שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לִשְׁפָר, וְלֹא לְהִיזוֹת בְּכַעַס, וְלֹא לְהַקְפִּיד, וְלְהִיזוֹת שְׂמַח וְרִגוּעַ לְכָל אֶחָד, וּבִפְרָט בְּבֵית, וְגַם שְׂאֵתוֹ לְעוֹד אֲנָשִׁים אֶת הַדְּבָרִים הַיְפִים שֶׁקִּבַּלְתִּי.

יֵשׁ יָמִים שֶׁאֲנִי בּוֹכָה הֲרֵבָה מְאֹד כְּשֶׁאֲנִי לְבַד, הָאֵם מִשְׁהוּ לֹא בְּסֻדָּר עִם זֶה? אֵיךְ אֲנִי יוֹדֵעַ הָאֵם הִבְכִי קִשׁוֹר לְעַצְבוֹת? יִישֵׁר כַּח גְּדוֹל שְׂאֵתָם מוֹסְרִים אֶת עַצְמָכֶם לְהַזְכִּיר לְאֲנָשִׁים לְחֹזֵר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

יִישֵׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזֵרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פְּרִשְׁת וַיִּגַּשׁ, ב' טַבַּת, זֹאת חֲנוּכָה, שְׁנַת ה'תּשׁפ"ה

לְכַבּוֹד ... נְרוּ יֵאִיר

קִבַּלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַדְּבָר הַכִּי יָפָה הוּא כְּשֶׁמִּתְבּוֹדְדִים, בּוֹכִים אֶת הַלֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מְשׁוֹחַחִים אִתּוֹ כְּמוֹ שֶׁמְשׁוֹחַחִים עִם חֵבֵר טוֹב וְכְמוֹ שֶׁיְלִד מְדַבֵּר עִם אָבִיו; עַל יְדֵי הַדְּבוּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִגִּיעִים לְדְרָגוֹת הַכִּי גְבוּהוֹת.

אֵיךְ אֵתָּה יְכוּל לְדַעַת אִם הִבְכִי מִגִּיעַ מַעֲצָבוֹת? אִם כּוֹעֲסִים, מִתְלוֹנְנִים - זֶה עַצְבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, אֲכַל אִם אֵתָּה מִגִּיעַ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵתָּה מְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ

מִתְנַת חֲנָם - זֶה לֹא עֲצָבוֹת, בְּכִי זֶה לֹא עֲצָבוֹת; זֶה הַדְּרָגָה הַכִּי גְבוּהָה, לְבַקֵּשׁ מִתְנַת חֲנָם. חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבָרְכָה אוֹמְרִים (סְפָרִי וְאַתְחַנֵּן, כו), צַדִּיקִים יְכוּלִים לְבַקֵּשׁ מֶה שְׂמֵגִיעַ לָהֶם, בְּכָל זֹאת הֵם מְבַקְשִׁים מִתְנַת חֲנָם: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, לֹא מֵגִיעַ לִי פְלוּם, אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמָּךְ מִתְנַת חֲנָם, תֵּן לִי פְרֻנְסָה, תֵּן לִי הַרְוָחָה וְכו'".

עֲצָבוֹת זֶה כְּשׁוֹעֲסִים עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. שְׂאֵלוֹ פֶּעַם אֶת רַבְּנוּ מֶה הַהֶבְדֵּל בֵּין 'לֵב נִשְׁבָּר' - לְעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה', עָנָה רַבְּנוּ (שיחות הר"ן, סימן מב), 'עֲצָבוֹת' זֶה כְּשׁוֹעֲסִים עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עֲצָבוֹת זֶה לְהִתְלוּן וְלִבּוֹא בְטָעוֹת, לָמָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ לֹא עוֹשֶׂה כֶּךָ וְכָךְ, אֲבָל 'לֵב נִשְׁבָּר' הוּא - לְהִשְׁיחַ אֶת הַלֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְהִתְחַנֵּן אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּמוֹהֲרָא"ש מְסַפֵּר, שֶׁרַבְּנוּ הִסְתּוֹכַב אֲזִי וְהָרִים אֶת יָדָיו לְשָׁמַיִם, כְּבֵן הַמִּתְחַטֵּא, וּמִיָּד הִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְהִתְחַנֵּן אֵלָיו.

אֲבָל תְּרָאָה גַם לְהַקְדִּישׁ זְמַן לְתוֹדָה וְהוֹדָאָה, תְּפִילָּה חֵיבָת לְלִכְתּ בְּיַחַד עִם תוֹדָה וְהוֹדָאָה, רַק כֶּךָ יֵשׁ כַּח לְהַמְשִׁיךְ לְבַקֵּשׁ; כְּשִׁמוּדִים וּמְהַלְלִים זֶה נוֹתֵן כַּח לְבַקֵּשׁ.

תְּמַשִּׁיךְ בְּעִבּוּדְתָךְ הַקְדוּשָׁה, אֵל תִּתֵּן לְמַחְשָׁבוֹת הָאֵלוֹ לְהַפְרִיעַ לָךְ וְתַעֲשֶׂה מִהַמְחָשָׁבוֹת הָאֵלוֹ גַם תְּפִילָּה, עַל זֶה בְּעֲצָמוֹ אֶתָּה יְכוּל לְשׁוֹחַח עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים. חֲנוּכָה שְׂמַח.

...

הָאֵם לְתַת מִמְתַּקִּים לְיֻלְדִים כְּדֵי שֶׁהֵם יִתְפַּלְלוּ?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

בְּרוּךְ הַשֵּׁם זְכִיתִי לְהִיּוֹת מְלַמֵּד לְתִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲנִי שׁוֹמֵעַ הַרְבֵּה אֶת הַשִּׁיעוּרִים שֶׁל רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א, וְאֲנִי מְאֹד נִהְנֶה מִהַעֲצוֹת וְהַחֲזוּק.

הַשְּׂאֵלָה שְׁלִי הִיא אִם צְרִיכִים לְשַׁכְנַע יְלָדִים בְּגִיל חֲמֵשׁ בְּעֶרְךָ שְׂאֵם הֵם יִתְפַּלְלוּ הֵם יִקְבְּלוּ

ממתקים ומתנות טובות, ואז כל הילדים יתפללו בהתלהבות, או שיותר נכון להרגיל אותם להתפלל רק להשם יתברך, בלי הספריות?

יִישַׁר פֶּחַ

תשובה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ה' פְּרֻשַׁת וַיִּגַּשׁ, ב' טבת, זאת חנוכה, שנת ה'תשפ"ה

לְכָבוֹד ... נְרוֹ יְאִיר

קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אתה צריך להתחזק מאד בעבודתך הקדושה להיות מלמד, חכמינו הקדושים אומרים (שפת קיט): "אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל פיהם של תינוקות של בית רבן שלא טעמו טעם חטא", המלמדים מחזיקים את העולם, המלמדים לומדים תורה עם תינוקות של בית רבן.

בּוֹדְאֵי שְׂטוֹב לְתַת מִמֶּתְקִים לְיִלְדִים, כְּדֵי לְלַמַּד אוֹתָם לְהַתְפַּלֵּל יָפֵה, כֶּף מְרַגְּלִים אוֹתָם לְהַתְפַּלֵּל, וּמְאוּחָר יוֹתֵר הֵם יִתְפַּלְּלוּ בְּלִי הַמִּמֶּתְקִים, הֵם יִבְיִנוּ שְׁתַּפְּלָה הִיא הַחַיִּים, תְּפִילָה לְקַל חַיִּי. מְצִינוּ בַּחֲזוֹ"ל סְפוּרִים מִהַתְנַאֲמִים וְהָאֲמוּרָאִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם שִׁחְדוּ אֶת הַתְּלִמִּידִים. חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה מְסֻפְרִים (תענית כד.), פֶּעַם הִיָּתָה שְׁנַת בְּצֻרָת - תְּקוּפָה אֲרַכָּה לֹא יָרְדוּ גְשָׁמִים, יְהוּדֵי פְּשוּט נִגַּשׁ אֶל הָעַמּוּד וּמִיד כְּשֶׁאָמַר: "מִשֵּׁב הָרוּחַ, וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם" - הַתְּחִיל לְרַדַּת גֶּשֶׁם בַּחוּץ זְלַעְפוֹת, שְׁאַלוּ אוֹתוֹ: "מָהֵם מַעֲשֵׂיךָ הַטּוֹבִים שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה?" וְעָנָה: "מִלְּמַד דְּרַדְקֵי אֲנִי - אֲנִי מִלְּמַד תּוֹרָה לְיִלְדֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי לֹא מְפָלָה בֵּין יֶלֶד שְׁאָבִיו מְשָׁלֵם לִי עֲבוֹר הַלְמוּד, לְבֵין יֶלֶד שְׁאָבִיו לֹא מְשָׁלֵם; עוֹד מְנַהֵג יֵשׁ לִי, כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה יֶלֶד שְׁלֹא רוֹצֵה לְלַמַּד אֲנִי מִשְׁחַד אוֹתוֹ. יֵשׁ לִי בְּבֵיתִי אֲקוּרִיוֹם עִם דְּגִים וְאֲנִי מְשַׁכְּנֵעַ אוֹתוֹ, שְׁאֵם הוּא יִלְמַד - אֲרָאֶה לוֹ אֶת הַדְּגִים, עַד שֶׁהוּא מִתְּחִיל לְלַמַּד"; זֶה הִיָּה הַפֶּחַ שְׁלוֹ, לְכֵן הִקְשִׁיבוּ לַתְּפִלוֹת שְׁלוֹ.

כְּמוֹ כֵן מְסֻפְרִים חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (בְּכָא מְצִיעָא פּה.), רַבֵּינוּ הַקְּדוּשׁ שִׁחַד כֶּף אֶת בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּבְנוֹ שֶׁל רַבִּי טְרַפּוֹן, הוּא הֶחְזִיר אוֹתָם אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי שֶׁהַבְּטִיחַ לָהֶם שְׂדוּכִים וְכוּ', וְאַחַר כֶּף הֵם נִהְיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְעַבְדוּ אֶת הַשֵּׁם שְׁלֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

חנוכה שמח.

איך לעזור לאחי שהדרדרו?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני רוצה להודות מאד על כל השיעורים היפים שמחיים את נפשי.

יש לי שני אחים שלצערנו ירדו מהדרך, אחד מהם שלח לי לאחרונה תמונה ממנו בלי

כפה במקום של פריצות רחמנא לצלן, מאד כואב לי לראות את אחי במצב כזה.

רציתי לשאול מה אני יכול לעשות בענין, חוץ מלהתפלל עליהם? אני יכול לדבר אתם,

הם שמחים להפגש אתי, אבל מה אני יכול להגיד להם? שאדבר אתם על התכלית, על

הגהינום? על מה אני יכול לדבר אתם, שהם יחזרו בתשובה?

אני מאד מחכה שראש הישיבה שליט"א יענה לי, שאוכל לעזור ולהציל אותם.

ייער פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויגש, ב' טבת, זאת חנוכה, שנת ה'תשפ"ה

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

כשמישהו עוזב את דרך התורה זה לא זמן להגיד מוסר, מוסר צריכים

להגיד כשהאדם יקבל את מה שאומרים לו.

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (עיין במות סה:): "כשם שמצנה לומר דבר

הנשמע, כך מצנה שלא לומר דבר שאינו נשמע", כמו שיש מצנה לומר מוסר,

כך יש את המצנה שלא לומר כשיודעים שזה לא ישפר את המצב, זה רק יעשה

יותר גרוע.

תשוחח אתם על המשפחה, תספר להם על הילדים שלך, כמה הם מתוקים,

ושזה משמחים אותך. תזמין אותם אליך לשבת או חג, הם יראו כמה יפה אתה

מְנַהֵל סְעוּדַת שִׁבְתָּהּ, בְּלִי צְעָקוֹת, בְּלִי עֲצָבִים; בְּמִשְׁן הַזְּמַן זֶה יַעֲשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל וּלְאַט לְאַט הֵם יִחְזְרוּ.

רק תפילה היא העצה, להתפלל בתמימות ופשיטות שהם יחזרו בתשובה. מוהר"א ש' זכותו יגן עלינו מספר, הצדיק הקדוש רבי נפתלי זכרוננו לברכה, תלמיד של רבנו, (רבנו לקח אותו כעד להבטחה על התקון הכללי), היה לו בן שלדאבוננו יצא לתרבות רעה רחמנא לצלן, הוא לא יכל לסבול את זה, ורבי נפתלי היה הולך כל יום לציון והתפלל שהבן ימות, תפילה עוזרת והוא אכן נפטר. פשרי נתן זכרוננו לברכה שמע את זה הוא אמר לחברו רבי נפתלי: "נפתלי, אני לא מבין אותך, אם יש לך כזה כח בתפילה, למה בקשת שהוא ימות? היית צריך לבקש שהוא יחזר בתשובה, והוא היה חוזר אל השם יתברך!" תעשה כן, תבקש מהשם יתברך על אחיך שילכו בדרך התורה. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

חנוכה שמח.

...

לדלג על הדקדוק ברש"י?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

רציתי להודות על כל מה שראש הישיבה שליט"א עושה עבורי, ראש הישיבה שליט"א מקדיש שעה בכל יום לתת לי שיעור, וכמה שעות, אני אפילו לא יודע כמה, כדי לכתב לי מכתבים. אני מרגיש שראש הישיבה שליט"א מדבר רק אלי, כי ראש הישיבה שליט"א תמיד מדבר מה שאני צריך לשמוע, וישר כח.

היות והתחלתי לציית למה שראש הישיבה שליט"א אומר, התחלתי גם לחזר על הפרשה, וגם ללמוד חומש רש"י, אז אני רוצה לדעת מה לעשות כשאני מגיע לדקדוק ברש"י, שאומר את זה או לדלג על זה? כי רבנו הרי אמר שהיום לא צריכים דקדוק.

וישר כח

תשובה :

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויגש, ב' טבת, זאת חנוכה, שנת ה'תשפ"ה
לכבוד ... נרו נאיר

קבלתי את מכתבך.

למוד חומש רש"י מסגל ליראת שמים, למוד חומש רש"י מביא אמונה
חזקה. ידוע אצל חסידי סאטמער שבעל הקדשות יום טוב זכותו יגן עלינו שלח
את שני בניו בעל העצי חיים והרבי מסאטמער זכותם יגן עלינו בעודם ילדים
קטנים, שילכו להתברך מהצדיק הקדוש רבי מרדכי מנדבורנא זכותו יגן עלינו.
רבי מרדכי ברח אותם ואמר להם את המלים האלו: "ילדים, פילעוועט זיך אין
חומש רש"י, (תלמדו הרבה חומש רש"י), כי הכתי גאונים גדולים שלא ידעו
איפה הקדוש ברוך גר הוא כי הם לא למדו חומש רש"י".

כל אות של ברש"י נכתבה ברוח הקודש, מוהרא"ש אומר בשם צדיקים
קדמונים (עין ספר נחל קדומים פרשת ויגש, אות ד), שעל כל טפת דיו ספר רש"י שבעה
נקיים; אז כשמגיעים לדקדוקי רש"י שרפנו אומר (שיחות הר"ן, סימן רלה), שאין צורך
ללמוד דקדוק - אהה יכול לגרוס את הרש"י, כי אפילו אמירת המלים של רש"י
מטהרת ומזככת את הנפש.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

חנוכה שמח.

...

האם לחקור את התלמידים על עברם האישי?

שאלה :

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ברוך השם אני שומע את השיעורים של ראש הישיבה שליט"א ואני קורא את
המכתבים, ואני משתדל לחיות עם כל העצות והחזוק, אני מחיה את נפשי בזה ואני גם מחיה
את תלמידי, בעזרת השם.

שְׁמַעְתִּי עֲבָשׁוּ שִׁיעוּר יִשָּׁן מִלְפָּנַי כְּמָה שָׁנִים, וְרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א מְדַבֵּר שֶׁם שְׂאָף פֶּעַם לֹא חֹזְקִים בְּחֹר על הַדְּבָרִים הָאִישִׁיִּים שְׁלוֹ, לֹא מְדַבְּרִים עִם תְּלָמִיד עַל עֲבָרוֹ. מִצַּד שְׁנֵי יָשׁ הַיּוֹם כָּל מִינֵי שִׁטוֹת וּמְהַלְכִים בְּחִנוּךְ, וְנִרְאָה שֶׁזֶה בֶּן עוֹבֵד. מִסְכָּמִים עִם בְּחֹר שְׂאָם הוּא נוֹפֵל חֵס וְשְׁלוֹם וְהוּא פּוֹגֵם רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׁיִסְפֵּר אֵת זֶה לְמוֹרָה דְרַבּוֹ, וְזֶה עוֹזֵר לוֹ לְהִתְגַּבֵּר וְלֹא לְחֻטָּא (כְּמוֹבֵן רַק אִם הַבְּחֹר מְסַכֵּים), וְלִמְעֵשָׂה נִרְאָה שֶׁהַדְּרִיךְ הַזֶּה עוֹבְדָת.

הַשְּׂאֵלָה שְׁלִי הִיא מֵה לַעֲשׂוֹת לְמַעֲשָׂה, אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְהַדְרִיךְ אֵת הַתְּלָמִידִים אֲצִלִּי בַיְשִׁיבָה, הֵן בְּרַבִּים וְהֵן בְּפִרְטִיּוֹת, לְפִי הַהַדְרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א. אֲשַׁמַּח לְשִׁמּוֹעַ מֵה נְכוֹן לַעֲשׂוֹת.

יִישַׁר כַּח עַל כָּל הַחִיּוּק, אֲנִי מוֹדֶה הַרְבֵּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁזָּכָה אוֹתִי לְדַעַת מֵהִשְׁיַעוּרִים הַנִּפְלְאִים שֶׁל רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א.

יִישַׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעֲזָרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פְּרֻשַׁת וַיִּגַּשׁ, ב' טַבַּת, זֹאת חֲנוּכָּה, שְׁנַת ה'תּוֹשָׁפ"ה
לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה, הָרַב ... שְׁלִיט"א

קַבְּלֵתִי אֵת הַמַּכְתָּב.

אֲשַׁרִּיכֶם וְאֲשַׁרִּי חֲלֻקְכֶם שְׂאֵתֶם מְחַזְּקִים בְּחוּרִים, בְּיָמֵינוּ לַעֲסֹק עִם בְּחוּרִים זֶה מִמָּשׁ הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת; עִם כָּל מִילָה טוֹבָה וְעִם כָּל חִיּוּךְ - אֲפָשָׁר לְהַצִּיל דּוֹרוֹת, אֲשַׁרִּי מִי שְׁמַחֲזֵק בְּחוּרִים וְנוֹפֵחַ בָּהֶם חִיּוּק וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם.

לֹא כְּדָאֵי לְחַקוֹר תְּלָמִידִים עַל הָעֵבֶר שְׁלָהֶם, הָעֵבִירוֹת שְׁלָהֶם, לֹא מְרוּיָחִים מְזֶה כְּלוּם; תְּחַזְּקוּ אֵת הַתְּלָמִידִים שְׁלָכֶם בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְשִׁמְחַת הַמְצָאוֹת. חֲבַל לְגַשֵּׁשׁ בְּאַפְלָה, לֹא מְרוּיָחִים מְזֶה כְּלוּם, צְרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתָם שְׁיִסְפְּרוּ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כֹּל מֵה שֶׁעָשׂוּ וְכָל מֵה שֶׁפָּגְמוּ, וְשִׁיחֲזְרוּ בְּתוֹשָׁבָה וַיִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמָם לְהִיּוֹת טוֹבִים.

מוֹהֲרָא"ש זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמַר לִי בְּפִרוּשׁ, אִף פֶּעַם לֹא לְהַקְשִׁיב לְבְּחוּרִים שְׁמִסְפָּרִים אֵת הָעֵבֶר שְׁלָהֶם, מוֹהֲרָא"ש אָמַר לִי מֵאוֹת פְּעָמִים: "תְּחַדִּיר בְּבְחוּרִים אֵת סֵדֵר דְּרַךְ הַלְמוּד; שְׁיִלְמְדוּ מְשִׁנּוֹת, שְׁיִלְמְדוּ גְמָרָא אֲפִילוּ בְּלֵי הַבְּנָה, זֶה יִטְהַר אוֹתָם וַיִּגְרַם לָהֶם לְהִיּוֹת יְהוּדִים כְּשִׁרִים", וְכֵן הַיְשִׁיבָה כְּבָר מִתְנַהֵלֵת קְרוּב

לְעֹשְׂרִים שָׁנָה; לֹא חוֹטְטִים בְּעֵנְיָנִים הָאִישִׁים שֶׁל הַשָּׁנִי, מְדַבְּרִים מֵעַכְשָׁו וּלְהֵבֵא, שִׁישְׁמְרוּ מֵרַע.

תְּדַבְּרוּ עִם הַתְּלַמִּידִים שְׁלַכְכֶם עַל סֵדֶר דְּרָךְ הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנּוּ (הַמְבוּאָר בְּשִׂיחֹת הַר"ן סִימָן עו), לְלַמּוֹד תּוֹרָה אֲפִילוּ בְּלִי הַבְּנָה; בַּחוּרִים עוֹבְרִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, הֵם נוֹפְלִים בְּקְדוּשָׁה וְכוּ', וְרַק עַל יְדֵי תּוֹרָה הֵם יְכוּלִים לְהִתְאַחַז וּלְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד. כָּפִי שֶׁרַבְּנּוּ אוֹמֵר (שִׂיחֹת הַר"ן, סִימָן יט): "שְׁאֲפִילוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרַחוּקִים מִן הַקְּדוּשָׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ בְּמִצְוֵה רָעָה, עַד שֶׁרַגְלֵינִי בַּעֲבֻרוֹת חֵס וְשְׁלוֹם רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֵף עַל פִּי כֵן, הִכַּח שֶׁל הַתּוֹרָה גְּדוּל כָּל כָּךְ, עַד שֶׁיְכוּלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הַעֲבֻרוֹת שֶׁרַגְלֵינִי בָּהֶם חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֵק קְבוּעַ וְחַיִּיב חֲזַק לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כָּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיחָהּ, בּוֹדָאֵי יִזְכּוּ לְצֵאת מִמִּצְוֵתֶם הַרְעָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כַח הַתּוֹרָה גְּדוּל מְאֹד". מוֹהֲרָא"ש קָבַל מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵינוּ שֶׁכְּשֶׁרַבְּנּוּ אָמַר אֵת הַשִּׁיחָה הַזֹּאת הוּא בְּנוֹן בְּזֶה לְלַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת.

הַשֵּׁם יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּכָל הָעֵנְיָנִים.

חַנוּכָה שְׂמֵחַ.

...

לְהַרְשׁוֹת לְנִסְעַ לְאוֹמֵן, אִם יִזְרְקוּ אוֹתוֹ מִהִישִׁיבָה?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

בְּנֵינוּ הַבְּחוּר כְּבָר מִתְקַרֵּב לְגִיל עֹשְׂרִים, הוּא לּוֹמֵד בִּישִׁיבָה לִיטְאִית, וְהוּא הַתְּקַרֵּב לְדָרְךְ שֶׁל בְּרִסְלָב וּלְמוֹהֲרָא"ש, וְהוּא מְאֹד רוֹצֵה לְנִסְעַ לְאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אָבֵל הַסְּפוּר הוּא שְׂאֵם הוּא נּוֹסֵעַ לְאוֹמֵן, יִזְרְקוּ אוֹתוֹ מִהִישִׁיבָה. וְגַם אֲנַחְנוּ הַהוֹרִים, לֹא כָל כָּךְ מְעַנְיָנִים שֶׁהוּא יִסַּע.

הֲאֵם לְהַרְשׁוֹת לוֹ לְנִסְעַ לְאוֹמֵן, לְמִרוֹת שִׁזְרְקוּ אוֹתוֹ מִהִישִׁיבָה בְּעַקְבוֹת זֶה?

יִישַׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פְּרֻשַׁת וַיְחִי, ז' טַבַּת, שְׁנַת ה'תּוֹשָׁפ"ה

לְכַבּוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר

קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּנֵדָאֵי טוֹב שֶׁתְּחַזְּקוּ אֶת הַבֵּן שְׁלָכֶם שֶׁמָּצָא חֵיוֹת אֶצְל רַבֵּינוּ ז"ל וְהוּא רוֹצֵה לְנַסֵּעַ לְאוּמָן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה; תְּחַזְּקוּ אוֹתוֹ שְׂיִמְשִׁיךְ לְעִבּוֹד אֶת הַשֵּׁם עִם הָעֲצוֹת שֶׁל רַבֵּינוּ, וְתַעֲזְרוּ לוֹ לְהִגִּיעַ אֶל רַבֵּינוּ לְאוּמָן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. כִּי רַבֵּינוּ ז"ל אָמַר (ס"ז מוֹהֲר"ן, סִימָן תג): "הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלִי עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְהִיָּה פְּלֵא אֶצְלִי, מֵאַחַר שֶׁהַמְּקַרְבִּים שְׁלִי מֵאַמִּינִים לִי, וְלָמָּה לֹא יִזְהָרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּקַרְבִּים אֵלַי, שְׂיִהְיוּ כָּלֶם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִישׁ לֹא יַעֲדֵר, כִּי כָּל עֲנָנִי שְׁלִי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְהִזְהִיר לְעֲשׂוֹת כְּרוּז, שֶׁכָּל מִי שֶׁסָּר אֶל מִשְׁמַעְתּוֹ, וּמְקַרֵּב אֵלָיו, יִהְיֶה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶצְלוֹ, לֹא יַחֲסֵר אִישׁ, וּמִי שֶׁזוּכָה לְהִיוֹת עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, רְאוּי לוֹ לְשַׂמַּח מֵאֵד מֵאֵד, 'אֲכַלּוּ מַעֲדָנִים וּשְׂתוּ מִמֵּתִקִּים, כִּי חֲדוּת ה' הִיא מַעֲזָכֶם"', עֵינֵי שָׁם.

לֹא צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ לַיְשִׁיבָה לְאֵן הוּא נוֹסֵעַ, לֹא צְרִיכִים לְהַתְּגַרּוֹת בָּהֶם, הַכִּי טוֹב לֹא לְדַבֵּר כְּלוּם, וְאִם שׂוֹאֲלִים אַחֲרֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵיפֹה הוּא הִיָּה וְלָמָּה הוּא הַחֲסִיר, עוֹנִים בִּיבֶשׁ שֶׁהוּא לֹא יִכַּל לְהִגִּיעַ מִסְבָּה אִישִׁית, וְאִם הֵצִיֵת חוֹקֵר לְעִמָּק עִם שְׂאֵלוֹת, אֶפְשָׁר לְזַרֵּק מִיָּלִים כְּמוֹ לְמַשָּׁל מִשֶּׁהוּ עַל רוּפָא וְכוּ'; זֶה גַם לֹא שֶׁקֶר, כִּי הֵצִדִּיק הוּא הָרוּפָא בְּרוּחָנִיּוֹת. רַבֵּינוּ אֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א', סִימָן ל), הֵצִדִּיק הוּא הָרוּפָא, הוּא מְרַפָּא אֶת הַנֶּפֶשׁ, הָרוּחַ, הַנְּשִׁמָּה וְגַם הַגּוּף. אֶפְשָׁר לְהַסְתִּיר אֶת זֶה וְלֹא לְעֲשׂוֹת מַחְלָקָת. הַשֵּׁם יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּכָל הָעֲנָנִים.

...

מֵהוּ הַנֶּסֶח הַנִּכּוֹן לְהַתְּפַלֵּל עִם הַיְלָדִים ?

שְׂאֵלָה :

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

רציתי לשאול לגבי נסח התפילה עם הילדים, כשאני מתפלל עם הילדים בתלמוד תורה, במלים "לעולם יהא אדם", שיאמרו "בסתר ובגלוי" או "בסתר כבגלוי"? וב"אהבת עולם" אומרים "על הגוים ועל הגזילות מעל צוארנו" או שלא אומרים את זה? בברכת המזון, ב"רחם נא", אומרים "שלא יבוש ולא נכשל", או שלא אומרים "נכשל"? במנחה בקרבנות אומרים "יהי רצון" בין ה'וידבר' הראשון לשני, או לא?

היום שמעתי שני שעורי חנוך מראש הישיבה שליט"א, וזה מאד חזק אותי, אני רוצה להודות שוב לראש הישיבה שליט"א על כל המתנות שזכיתי לקבל מראש הישיבה שליט"א. בשבוע שעבר בזאת חנוכה הייתי עם הילדים בקברי צדיקים והתפללתי שם על ראש הישיבה שליט"א.

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויחי, ז' טבת, שנת ה'תשפ"ה

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אשריך שאתה מלמד, אי אפשר לתאר את חשיבותו של מלמד; על כל התורה והתפילה שהילדים יתפללו וילמדו כל ימי חייהם, וגם הדורות אחריהם - המלמד יקבל שכר לנצח נצחים.

לגבי הנסח וכו'; רבנו אמר בפרוש שהוא לא מתערב בנסחאות, אלא שכל אחד יתפלל איך שהוא קבל מאבותיו. רק מילה אחת אמר רבנו שיאמרו, "מלך יחיד חי העולמים", ולא "מלך יחיד קל' חי העולמים", כי כמו שמתחילים את פסוקי דזמרה, בברכה של ברוך שאמר, עם המלים 'חי העולמים', צריכים גם לסים את פסוקי דזמרה עם המלים האלו מלך יחיד חי העולמים; בדברים אחרים רבנו לא התערב, אלא כל אחד מתפלל לפי הנסח שלו.

העקר תחדיר בילדים אהבה ללמוד ולהתפלל ולקיים את המצוות, את זה אפשר לעשות רק כששמחים, מלמד חייב להיות שמח מאד, חייבים להרגיש בפתח אורה שמחה. בנדאי שצריך להיות דרוך ארץ; מלמדים את הילדים שצריכים להתנהג בדרוך ארץ, אי אפשר לדבר, חייבים לצית, אבל חייבת להיות

אֲוִירָה שְׁמַחָה, אֲוִירָה נְעִימָה, רַק כִּךָּ אֶפְשָׁר לְפַעַל אֶצֶל הַיְלָדִים שֶׁיִּשְׁאַרוּ נְאֻמִּים לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם.

...

לְמָה מִפְרִיעַ לִי שְׂאֵשְׁתִּי מוֹצֵצַת אֶצְבַּע ?

שְׂאֵלָה :

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

תּוֹדָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, תּוֹדָה רַבְּנוּ ז"ל, רַבֵּי נֶתַן, מוֹהֲרָא"ש, וְרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א, עַל חַיֵּי הַנִּפְלְאִים, עַל נַחַת, שְׁלוֹם בֵּית, וְעוֹד כָּל כֹּד הַרְבֵּה דְבָרִים טוֹבִים.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי מְאֹד אוֹהֵב אֶת אֲשֵׁתִּי, יֵשׁ לִי דְבָר אֶחָד שֶׁמְאֹד כּוֹאֵב לִי, שְׂאֵתִּי כָּל כֹּד הַרְבֵּה תְּפִילוֹת עֲדִיין מִפְרִיעַ לִי שְׂאֵשְׁתִּי מוֹצֵצַת אֶת הָאֶצְבַּע, הַכֹּל נֶרְטֵב מֵהָאֶצְבַּע, וְעַכְשָׁו עִם הַחֲתָנִים בְּבֵית זֶה מִפְרִיעַ לִי עוֹד יוֹתֵר.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א שְׂיִתֵּן לִי עֵצָה אִיךָ לְגַרֵּשׁ אֶת הַשְּׂטָן מֵהַבַּיִת שְׁלֵנוּ. אֲנִי אוֹהֵב מְאֹד אֶת אֲשֵׁתִּי, אֲנִי לֹא יוֹכֵל לְהִרְשׁוֹת לְעֲצָמִי שְׁשֵׁלוֹם הַבַּיִת יִהְרֵס. אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂזֶה טְפָשִׁי, אֲבָל אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִיךָ לְהַחֲלִץ מִזֶּה.

יִישַׁר כַּח

תְּשׁוּבָה :

בְּעֲזַרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פְּרֻשַׁת וַיְחִי, ט' טַבַּת, שְׁנַת ה'תַּשְׁפָּ"ה

לְכַבּוֹד ... נְרוֹ יְאִיר

קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תְּלוּי כַּמָּה הָאֵשָׁה שְׂוָה ; אִם הִיא יִקְרָה וְאֶהוּבָה - הַדְּבָרִים הָאֵלוּ לֹא מִפְרִיעִים, זֶה לֹא מְשֻׁנָּה, כְּפִי שְׂחֻכְמִינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה נה, ח) : "אֶהְבָּה מְקַלְקֵלֵת אֶת הַשְּׂוִוָּה", אֶהְבָּה דּוֹחָה הַכֹּל ; דְּבָרִים לֹא מִפְרִיעִים.

הַעֲצָה הַכִּי טוֹבָה הִיא לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה ; שֶׁיֵּשׁ אֵשָׁה, שֶׁיֵּשׁ יְלָדִים, שְׂמַחֲתָנִים אֶת הַיְלָדִים, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה כָּל כֹּד הַרְבֵּה טוֹב. הַדְּבָרִים הָאֵלוּ לֹא צְרִיכִים לְהַפְרִיעַ לָךְ, רַבְּנוּ אָמַר : "אִם

מפריע, אז מפריעים לי הרבה דברים, אז לא מפריע לי כלום"; צריכים לחפש את המעלות של עצמנו ושל כל אחד.

העקר תהיה בשמחה, כך יהיה לה שלום בית טוב. רבנו אומר (ספר המדות אות שמחה חלק ב, סימן א): "מי ששמח תמיד, הוא מצליח", והוא זוכה לשלום בית טוב. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

איך מתנהגים כשנמצאים בבית החמות?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני אברך שמצפה לשמחה בלי עין הרע, אנחנו אוחזים לקראת הילד הראשון בשעה טובה ומצלחת, ובעזרת השם אשתי תחלים אצל חמותי, ואנחנו נעבר לגור בבית חמותי למשך כמה שבועות; אני רוצה לבקש אם ראש הישיבה שליט"א יכול להדריך אותי איך מתנהגים כשגרים אצל החמות, בכלל איך מסתובבים בבית, האם אפשר להסתובב בבגדי שינה, ואיך מדברים עם החמות כשנפגשים כל כך הרבה פעמים, וכן הלאה.

ישר כח גדול על השיעורים בקול ברסלב ובמיחד על השיעור שראש הישיבה שליט"א מוסר בכל ליל שישי.

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ויחי, ט' טבת, שנת ה'תשפ"ה

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

תודה ותהלל להשם יתברך שפכר אוחזים פאן, מתכוננים לשמחה; כמה משפחות עומדות ומצפות שפכר יגיע האור, שיזכו לילדים; כמה הורים בוכים ומבקשים מהשם יתברך שילדיהם הנשואים פכר יזכו לילדים, וכשזוכים, עומדים ללדת - צריכים לומר יומם ולילה: "תודה השם, אני מודה לה השם,

אתה כל כך טוב אלי השם", ולבקש על עם ישראל, שכולם יזכו לילדים ולנחת מהילדים.

אם הורי אשתך מכניסים אותך לכמה שבועות - אתה צריך להודות להם מאד. כשאתה מגיע לביתם תברך אותם לשלום ותגיד תודה, אף פעם אל תכנס בלי לדפק, ותחכה שיפתחו לך; אפילו שנותנים לך להרגיש בבית וכו' - תתנהג בדרך ארץ.

כשאתה יוצא מהבית תראה אם אתה יכול לעזור במשהו, לדגמא להוציא את הפח וכדומה. כמו כן כשנותנים לך אוכל תודה על האוכל.

אל תסתובב עם בגדי שינה, תתנהג כמו שמתנהגים במקום זר, ואפילו שהם יתנו לך להרגיש בנח ויגידו לך שתתנהג כמו בבית, תודה להם אבל תמשיך להתנהג בדרך ארץ.

לקמות אומרים שלום, ואם היא שואלת שאלות עונים, מתנהגים בשכל וביראת שמים.

אל תסתפל על הנוחות שלך, ואם לך יותר נח להיות בד' אמות הפרטיות שלך - תזכור שיולדת צריכה לנוח, בפרט ביילד הראשון צריכים את האמא בשביל המנוחה, אל תגיד וגם אל תרמוז שלא כל כך נח לך, תשמח שאשתך יכולה לנוח, וכשיגיע הזמן אתה תחזר הביתה. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

איש אמונות

אף פעם לא לבזות ספרים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת מקץ, כ"ג כסלו, שנת ה'תשפ"ה
לכבוד יקירי ... גרו יאיר, קרית ברסלב

צריכים לחשב על עוד רעיונות שאפשר לעשות בשביל הנער, למלא אותם באמונה ואמונת חכמים. הנסיונות של הדור הולכים ומתגברים יותר ויותר, וחיבים להגיע אל הילדים, ללמד אותם את האמונה הטהורה ואמונת חכמים.

הנה לך עוד ספור לעצתו אמונה לילדים, הספור של בעל התניא הקדוש שראה אצל מישהו בבית את הספר נעם אלימלך מנח מתחת רגלי הכסא.

חשבתי שהספור הזה חשוב, כי השבוע הייתי בחתונה וראיתי בחורים וילדים לוקחים את הקונטרסים הקדושים עצתו אמונה שמגלים ומפרסמים את השם יתברך, הם קורעים את זה ומבזים את זה; אז חשוב לספר לילדים את הספור הזה, כפי שמוהרא"ש ספר זאת (שיחות וספורים, אות קיא).

ספר על הרצפה? מה אתכם? אתם לא מתביישים? אתם מניחים ספר שמביא אמונה וקדושה לעם ישראל מתחת רגלי הכסא? מה קורה פה?!

בעל התניא הקדוש זכותו יגן עלינו הגיע פעם לעיר שהרב שם היה מהמתנגדים על החסידים, הרב הראה לבעל התניא הקדוש שהוא הניח את הספר הקדוש נעם אלימלך על הרצפה מתחת לכסא, כדי שהכסא לא יתנדנד, הוא שואל את בעל התניא הקדוש אם הוא יכול לספר לו על המתבר של הספר.

בעל התניא הקדוש זכותו יגן עלינו אומר לרב, המתנגד: "ספר על הרצפה? מה אתכם? אתם לא מתביישים? אתם מניחים ספר שמביא אמונה וקדושה לעם ישראל מתחת רגלי הכסא? מה קורה פה?!"

אתם רוצים שאספר לכם על הצדיק רבי אלימלך מליזענסק? דבר אחד אני יכול להגיד לכם, אם הייתם לוקחים אותו בעצמו ומניחים אותו על הרצפה מתחת לכסא - הוא היה שותק ולא היה אומר כלום, כי הצדיק הזה הוא עניו וקטן מאד בעיני עצמו.

ילדים יקרים אנחנו לומדים מהספור אך פעם לא לביש ספרים, ועוד דבר אנחנו לומדים; על גדלותם של הצדיקים, שמוסרים את נפשם למען עם ישראל שגם להם יהיו חיים טובים, וכמה מבזים הם, שזורקים את הספרים שלהם על הרצפה. אנחנו צריכים לבקש מהשם יתברך שאף פעם לא נחלק על הצדיקים הקדושים ועל הספרים שלהם.

תבקש מהציר שיעשה ציור של בית, שלחן וכסא, ומתחת רגל אחת של הכסא מנח הספר נעם אלימלך, וציור של הבעל התניא הקדוש (התמונה המפרסמת), שהוא עומד מהצד עם ידיו על הפנים, כאומר אוי ואבוי... וציור של עוד מישהו שמראה באצבעו לבעל התניא על הספר נועם אלימלך. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

תראה לילד שהספרים שלו חשובים בעיניך

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויחי, ז' טבת, שנת ה'תשפ"ה

לכבוד ... נרו יאיר, קרית ברסלב

דרישת שלום מהילדים שלך בתלמוד תורה, הייתי בחנוכה בפתות שלהם; הם זורחים ומלאים חיות.

לבן שלך בפתה ב' יש סדור קרוע, חבל שכשמגיע לספרים לילדיך - אתה נכנס לקטנות הדעת; תקנה לו סדור יפה, תראה לו כמה חשוב אצלך שהוא מתפלל ולומד. כשהייתי אצלם בפתה והתפללתי אתם - הדבקתי את הסדור, אבל עדיף לקנות לו סדור חדש יפה ולהראות לו שזה הדבר הכי חשוב בעיניכם ההורים. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

יְלָדִים זֶה הַדְּבָר הַכִּי טוֹב, יְלָדִים זֶה בְּרָכָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פְּרֻשֵׁת וַיְחִי, ז' טַבַּת, שְׁנַת ה'תּשַׁפ"ה

מֵרַת ... תַּחֲנִי'

קִבְּלָתִי אֶת הַמִּכְתָּב.

לְבָכוֹת צָרִיכִים אֵלּוּ שְׂאִין לָהֶם יְלָדִים, לֹא אֵלּוּ שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה שֶׁהֵם שׂוֹב

בְּהַרְיוֹן וְכוּ'; יְלָדִים זֶה הַרִי הַדְּבָר הַכִּי טוֹב, יְלָדִים זֶה בְּרָכָה.

אִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִכְּנִיס אֶתְכֶם עוֹד פַּעַם לְשִׁתְּפוֹת, אִיךָ אֶפְשָׁר לְהַגִּיד 'אֲנִי לֹא

רוֹצֵה לְהִכְנִס לְשִׁתְּפוֹת עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ? חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבְרָכָה אוֹמְרִים (נִדָּה לֹא):

תָּנוּ רַבָּנָן, שְׁלֹשָׁה שִׁתְּפִין יֵשׁ בְּאָדָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאָבִיו וְאִמּוֹ, אִם הַשֵּׁם

יִתְבָּרֵךְ נִתֵּן לָכֶם בְּמִתְנָה יָלַד, וְכִבֵּר הוּא רוֹצֵה לְקַחַת אֶתְכֶם לְעוֹד שִׁתְּפוֹת - עַל זֶה לֹא

בוֹכִים, עַל זֶה לֹא צוֹעֲקִים, וְחַס וְשָׁלוֹם לֹא חוֹשְׁבִים לְעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת לְהִפְסִיק אֶת

הַשִּׁתְּפוֹת חַס וְשָׁלוֹם, כִּי הַזּוֹהַר אוֹמֵר שֶׁזוֹ הַעֲבִירָה הַכִּי חֲמוּרָה בְּעוֹלָם, וּבְגַלְל

הַעֲבִרָה הַזֹּאת סוֹכְלִים צָרוֹת, וְאֶפִּילוּ שֶׁמִּתְפַּלְּלִים זֶה לֹא מוֹעִיל (פְּרֻשֵׁת שְׁמוֹת, דָּף ג').

בְּעוֹלָם הַמּוֹדֵרְנִי בָּאִים עִם הַשִּׁיטוֹת שֶׁלָּהֶם כְּאִילוּ אֶפְשָׁר לְתַת יוֹתֵר אֲהַבָּה לְיֵלֵד

אֶחָד מֵאֲשֶׁר לְשָׁנִים, אָדָם צָרִיךְ זְמַן לְיֵלֵד וְזְמַן לְעֲצֹמוֹ וְכוּ' וְכוּ'; כַּמָּה שֶׁהֵם חֲכָמִים -

הֵם לֹא יְכוּלִים לְהִיּוֹת חֲכָמִים יוֹתֵר מִהַבּוֹרָא הַגְּדוֹל; אֲתֵם צָרִיכִים לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם

יִתְבָּרֵךְ, וְחַס וְשָׁלוֹם לֹא לְבָכוֹת עַל דְּבָרִים טוֹבִים; בְּשִׁבִיל לְבָכוֹת יֵשׁ כָּבֵד לְצַעֲרֵנוּ כָּל

כֶּף הַרְבֵּה נָשִׁים שְׂבוֹכוֹת וּמִצְפוֹת לְיְלָדִים.

אִם אַתֶּם רוֹצִים כַּח קַחוּ אֶת הַעֲצָה שֶׁל רַבָּנּוּ, לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּלְהַלֵּל

אוֹתוֹ; זֶה מְבִיא כַח וּמַח, "וְאֵתָה אֲמַרְתָּ הֵיטֵב", אִם אַתָּה אוֹמֵר 'טוֹב לִי' - אֲנִי

"אֵיטֵב" נִהְיָה עוֹד יוֹתֵר טוֹב (בְּרֵאשִׁית לֵב, יג).

הַשֵּׁם יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּכֹל הָעֲנִינִים.

...

אל תתפעל ואל תקבל חלישות הדעת מפלוני ואלמוני

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויחי, ז' טבת, שנת ה'תשפ"ה

לכבוד ... גרו יאיר

קבלתי את מכתבך.

אתה לא צודק שאתה לא מספר לי מה קורה אצלכם בבית הכנסת; אם השם שלי רשום על הדלת - אתה צריך לספר לי כל דבר, ואתה גם לא צודק שעזבת את היכל הקודש בגלל ההתנהגות של אנשי שלומינו וכו'; חשבת שפולם מלאכים ועכשו אתה רואה שפוגעים, מבזים.

זה כואב לי מאד שבזו את היהודי הכהן, בכרפת כהנים הוציאו את הנעלים שלו, וכשהוא הלך לחפש את הנעלים אמרו לו שזה בחוץ ונעלו אותו בחוץ; אני מתבייש שכתוב בנשיאות השם שלי - על הדלת.

אני רוצה שתחזר להתפלל שם ותספר לי אם חס ושלום מבזים או מכאיבים אחד לשני, וגם שלא תתפעל מפלוני ואלמוני, וגם לא תקבל חלישות הדעת מפלוני ואלמוני. היכל הקודש זה לא פלוני ואלמוני, היכל הקודש זה השכל והעצות של הצדיק. צריכים להיות מוכנים לקבל חלישות הדעת, מוהרא"ש ספר לי על רבי שמשון שווארץ זכרונו לברכה, חסיד ברסלב שנהל שטיבל של ברסלב באמריקה, בקרית יואל. כשהוא הגיע לארץ ישראל להתפלל ב'שול' במאה שערים, להיות בקבוץ בראש השנה, אחרי היום הראשון של ראש השנה, הוא לא חזר יותר לברסלב, היתה לו כזו חלישות הדעת מההתנהגות שהיתה שם, מעוזי הפנים מהלצים וכו', והוא הלך להתפלל בתולדות אהרן. רק אחרי שמוהרא"ש דבר אתו שעות ארוכות, חזק אותו שלא יסתכל על פלוני ואלמוני, שברסלב זה לא פלוני ואלמוני ברסלב זה הספרים של רבנו - הוא חזר ובנה קהלת ברסלב יפה.

את זה אני גם אומר לך, לא כדאי שתעזב את רבנו, ואם לא משתמשים עם העוגות שלך בספורי מעשיות - אז לא, שזה לא ירחיק אותך מרבנו ו"ל. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

לדאג שעובדי הנקיון לא יסתובבו בין הילדים

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויחי, ז' טבת, שנת ה'תשפ"ה
לכבוד ... גרו יאיר, מנהל תלמוד תורה היכל הקודש, קרית ברסלב ליפערטי
כדאי להזהר שהגוים שבאים לנקות את הבנין לא יבואו בזמן שהילדים
מסתובבים בחדר האוכל. אכרף מספר לי שבוע שעבר, שבהיותו ילד בתלמוד
תורה הגוי שהיה מנקה את התלמוד תורה טמא אותו, ומאז הוא סובל רחמנא
לצלן. הוא מגיע מתלמוד תורה חשוב, שכולם משבחים וכולם אומרים שזה
התלמוד תורה הכי טוב. הוא אומר לי בבכיות שהוא עוד לא ספר לאף אחד את
הספור הזה, יש לו כפר משפחה, אבל המח שלו לדאבוננו חרב ונחרב.
אבקש ממך שתדבר עם השרת, שהגוים שבאים לנקות יבואו רק אחרי
שהילדים הולכים הביתה, ואם זה לא שייך, הם כן חייבים לבוא מקדם יותר -
שיודאו שהילדים לא יכולים לרדת לחדר האוכל.
תדבר עם הילדים על קדשת הברית, קדשת היסוד, תחדיר בהם יראת שמים.
תלמד אותם שאסור לגעת באות ברית קודש, ואם מישהו אחר רוצה לגעת שם,
מישהו אחר מכניס את ידיו למכנסים שלו - שיצעק ויספר לכולם.
השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

שני אנשים חכמים מסתכסכים בגלל קפסת 'חומוס'?

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ויחי, ז' טבת, שנת ה'תשפ"ה
לכבוד יקירי ... גרו יאיר, ירושלים
קבלתי את מכתבך.
עכשו אתה יכול לראות בחוש במו עיניך שהסמ"ך מ"ם עומד ומחפש איך
אפשר לקלקל את השלום בית, בפרט בערב שבת קודש.
איך יתכן ששני אנשים חכמים כמו אתה ואשתך יסתכסכו בגלל קפסת גרעיני
חומוס? "מעשה בגרעיני חומוס", כן קנו חומוס לשבת, לא קנו חומוס לשבת,
חלופי דברים לפה ולשם, ובעל ואשה כבר לא מדברים, יוורים זיקים מאחד לשני,
האם זה נורמלי?

חייב להיות שְׁזָה הַסִּמָּן מ"ם שְׁעוֹמֵד וּמְחַפֵּשׁ לַעֲשׂוֹת מְרִיבוֹת, כְּפִי שְׂרָבְנוּ אוֹמֵר (שיחות ה'ר"ן, סימן רסג): "זֶה מַעֲשֵׂה בַעַל דָּבָר, שְׂמַנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ עַל זֶה מְאֹד, לְקַלְקֵל הַשְּׁלוֹם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדִי שְׂיִתְפָּסוּ בְּמַצּוּדְתוֹ חֵס וְשְׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה, כִּי הוּא אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד, לְתַפְסֵם בְּנְעוּרֵיהֶם עַל יְדֵי קַלְקוֹל הַשְּׁלוֹם בֵּית חֵס וְשְׁלוֹם, שְׂגוֹרִם בְּעַרְמוּמֵייתוֹ לְקַלְקֵל הַשְּׁלוֹם שְׂבִינֵיהֶם", הַיֵּצֵר הָרַע מְחַפֵּשׁ לְסַכְסֵף בֵּין בַּעַל וְאִשָּׁה, הוּא רַק רוֹצֵה שְׂיִפְרְדוּ, כִּי כֹף קָל לוֹ יוֹתֵר לְהַפִּיל אֶת הָאָדָם בַּעֲבֻרוֹת. הַיֵּצֵר הָרַע אוֹרֵב עַל זוּגוֹת צְעִירִים לְהַפְרִידֵם, קַח הוּא מִפִּיל אוֹתָם לַעֲבֻרוֹת מְלַכְלָכוֹת. הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

הַתְּעַלְמוֹת הַיָּא הַתְּרוּפָה הַכִּי טוֹבָה

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פְּרֻשֵׁת וַיְחִי, ז' טַבַּת, שְׁנַת ה'תשפ"ה
לְכָבוֹד ... גְּרוֹ יָאִיר

אִם יֵלֵד מִצִּיק לָךְ, אַל תִּתְיַחַס, תִּתְעַלֵּם מִמֶּנּוּ. הַתְּעַלְמוֹת הַיָּא הַתְּרוּפָה הַכִּי טוֹבָה, זֹה הָעֵצָה הַכִּי טוֹבָה לַעֲצֹר מִחֻלְקֵת. רַבְּנוּ סִפֵּר (סְפִירֵי מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה יג), בְּשִׁתִּיקָה אַחַת מְתַרְצִים אֶת כָּל הַקְּשִׁיּוֹת.

בְּדֶרֶךְ כָּלֵל יְלָדִים מְחַפְּשִׁים לְהַצִּיק לְכֹאֲלָה יְלָדִים שְׂמַתְרַגְזִים מֵהָר, מִתְחִיל סְפוּר שְׁלֹם, לְזֶה הֵם מְחַכִּים; אֲבָל כְּשִׂמְתַעֲלָמִים מֵהֶם, לֹא מִתְיַחֲסִים, אֲזִי אַחֲרֵי כַּמָּה פְּעָמִים הֵם עוֹזְבִים וּמְחַפְּשִׁים קָרְבָן אַחֵר.

יְקִירֵי ... גְּרוֹ יָאִיר, אַל תִּתְיַחַס. אַל תִּסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, תִּסְתַּכֵּל רַק עַל הַמְּלַמֵּד שְׁלָךְ, וְתִסְתַּכֵּל בַּחוּמֵשׁ הַקְּדוֹשׁ, בְּגִמְרָא הַקְּדוֹשָׁה; כֹּף תִּגְדֵּל צְדִיק גְּדוֹל. הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

מְאֹד כּוֹאֵב לִי שְׁלֹא מִתְנַהֲגִים כְּמוֹ שְׂצָרִיךְ

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרֻשֵׁת וַיְחִי, ח' טַבַּת, שְׁנַת ה'תשפ"ה
... תַּחֲוִי?

אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּן עוֹד פְּעַם, הֵן מִכֶּם וְהֵן מֵהַחֲבֻרוֹת שְׁלָכֶם, שְׁלֹא יִדְבְּרוּ נְבוּל פָּה.

אָנִי שׁוֹמֵעַ שְׁשׁוֹב מְדַבְּרִים מִבְּחוּרִים, מְדַבְּרִים נְבוּל פֶּה; אִם יִמְשִׁיכוּ כָּךְ - אָנִי אֶסְגֹּר
אֶת הַפֶּתַח שְׁלָכֶם, כְּכַר לֹא תִהְיֶה לָכֶם שׁוֹם שְׁיִכּוֹת עִם בֵּית פִּיגָא.
גַּם הַדְרָךְ אַרְץ מְאֹד לֹא טוֹבָה, אֲתֵן צוֹחֲקוֹת מִהַמּוֹרוֹת הַמְּסוּרוֹת; זֶה מְאֹד כּוֹאֵב לִי.

עוֹשִׂים מַה שְׁנִכּוֹן, לֹא רַק מַה שְׁאוּהֲבִים לַעֲשׂוֹת

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרֶשֶׁת וַיְחִי, ח' טַבַּת, שְׁנַת ה'תשפ"ה
... תַּחֲנִי, תִּלְמִידַת בֵּית פִּיגָא

אֶת בַּת טוֹבָה, אֶת בַּת יָקָרָה, אָנִי מְקַנְהָ שֶׁבְּקָרוֹב תִּהְיֶה כְּלָה וְתִקְיָמוּ בֵּית יְהוּדִי
יָפֵה, שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה שָׁם, וְתִבְיָאוּ דוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ.
אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם, תַּחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד עוֹד קִצְצַת בְּבֵית הַסֵּפֶר, תִּתְנַהֲגוּ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, תִּשְׁתַּפּוּ
פְּעֵלָה עִם בֵּית הַסֵּפֶר, כְּשֶׁמִּתְפַּלְּלִים - תִּתְפַּלְּלוּ גַּם אִתְּכֶם, וּכְשֶׁלּוֹמְדִים - תִּשְׁתַּתְּפוּ, וְגַם
כְּשֶׁתּוֹפְרִים - תִּתְפְּרוּ עִם כּוֹלֵן, אֲפִילוֹ שְׁזָה מִמֶּשׁ לֹא מְעַנֵּן אֶתְכֶם; זֶה בְּעֶצְמוֹ הַדְּבָר
הַכִּי חָשׁוֹב בְּחַיִּים, לְלַמּוֹד שְׁלֹא עוֹשִׂים רַק מַה שְׁרוֹצִים וּמַה שְׁאוּהֲבִים, עוֹשִׂים מַה
שְׁנִכּוֹן, עוֹשִׂים מַה שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת.

אָנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם בְּכָל לְבִי, תַּחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד עַד שֶׁתִּתְאַרְסוּ; חֲבַל שְׁבִזְמַן הַקָּצֵר
שֶׁעוֹד יֵשׁ לָכֶם - תִּשְׁמְטוּ מִהַבֵּית הַחֵם "בֵּית פִּיגָא", אֲפִילוֹ שֶׁקָּשָׁה וּמֵר לָכֶם. תִּבְקָשׁוּ
מִהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ תְּפִלָּה לְפָנָי שֶׁאַתֶּם נִכְנָסִים לַפֶּתַח: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי אֶת
הַכּוֹחוֹת לְכוּפֵף אֶת גְּבִי וְאֶת רֵאשִׁי לְמוֹרוֹת, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם תֵּן בִּי הַכֹּנְעָה, רְבוּנוּ שֶׁל
עוֹלָם תַּעֲזֹר שְׁאוּכַל לְצִיַּת לְמַה שֶׁפְּתוּב פָּאן בְּמַכְתָּב".

בְּעִזְרַת הֵשֵׁם אִתְּכֶם תִּמְצְאוּ תִיכֶף אֶת הַזְּיוּג שְׁלָכֶם, אֲבָל אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם תְּצִיְתוּ לִי.

אִיךָ לְהַתְּחִיל אֶת תִּיקוֹן שׁוֹכְבֵי"ם

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם א' פְּרֶשֶׁת שְׁמוֹת, י"ב טַבַּת, שְׁנַת ה'תשפ"ה
לְכַבּוֹד ... גְּרוּ יֵאֵר

אֲנַחְנוּ מִתְּחִילִים עֲכָשׁוּ אֶת יְמֵי הַשׁוֹכְבֵי"ם, הָאֲרִיז"ל הַקָּדוֹשׁ גִּילָה לָנוּ שְׁבִימִים

אלו אֶפְשֶׁר לְתַקֵּן הַכֹּל. תִּתְחִיל כְּכֹר הַיּוֹם לְעִבּוֹר עַל פְּרַשְׁת הַשָּׁבוּעַ, רַבְּנוֹ אוֹמֵר (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן יט) שְׁנֵה תִּיקוּן הַבְּרִית. הַבֵּט וּרְאֵה, סֵפֶר בְּרֵאשִׁית כְּכֹר עֶבֶר, וְעַם הַתְּרוּצִים הַעֲצָלִים שֶׁלֶף - הֵיכֵן אַתָּה אוֹחֵז בְּעוֹלָם... ?

קח עֲכָשׁוּ חוֹמֶשׁ וְתִתְחִיל לְעִבּוֹר עַל הַפְּרָשָׁה בְּכֹל יוֹם חוֹמֶשׁ רִשְׁ"י עִם תְּרַגּוּם שֶׁל פְּרַשְׁת הַשָּׁבוּעַ, זֶה מְסַגֵּל לְאַרְיֵכוֹת יָמִים וְשָׁנִים. כְּפִי שְׁחַכְמִינוּ זְכוּרָנֶם לְבִרְכָה אוֹמְרִים (בְּרֻכּוֹת ח.): "לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם הַצְּבוּר שָׁנִים מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, שֶׁכָּל הַמְּשָׁלִים פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם הַצְּבוּר מְאַרְיֵכִין לוֹ יָמָיו וְשָׁנוֹתָיו", וּמוֹבָא בְּשֶׁלְחַן עֲרוּף (אוֹרַח חַיִּים סִימָן רֶפֶה, סְעִיף ג): "מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאַיִלֶף חָשׁוּב עִם הַצְּבוּר", וְהַמְּשָׁנָה בְּרוּרָה אוֹמֵר (שָׁם, סְעִיף קָטָן ח), שֶׁהִגְרָ"א נִהַג כֵּן, הוּא לָמַד בְּכֹל יוֹם שָׁנִים מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם וְסִים בְּעָרֵב שֶׁבֶת; בְּיוֹם רֵאשׁוֹן עַד שְׁנֵי, בְּיוֹם שְׁנֵי עַד שְׁלִישִׁי וְכֵן הִלָּאָה. אֶפְשֶׁר גַּם לְלַמּוֹד מֵרֵאשׁ, בְּיוֹם רֵאשׁוֹן עַד שְׁלִישִׁי, בְּיוֹם שְׁנֵי עַד רְבִיעִי, וְכֵן הִלָּאָה.

קח עֲכָשׁוּ חוֹמֶשׁ וְתִתְחִיל לְעִבּוֹר עַל הַפְּרָשָׁה, זֶה תִּיקוּן שׁוֹכְבֵי"ם הַכִּי גְדוֹל. מוֹהֲרָא"ש אוֹמֵר בְּשֵׁם הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יִשְׁשַׁכָּר דָּב מִבְּעֵלְזָא זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ: "בְּיוֹם שֶׁאָדָם לּוֹמֵד חוֹמֶשׁ מִבְּטָח לוֹ שֶׁבָּאוּתוֹ יוֹם לֹא יִחָטָא".
הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְּלִיחַ בְּכֹל הָעֲנִינִים.

...

אֲשֶׁתָּךְ הִיא לֹא שְׁתִּלְטְנִית

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פְּרַשְׁת שְׁמוֹת, י"ג טֵבֶת, שְׁנַת ה'תשפ"ה
לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר

מָאֵד קָל לְהַגִּיד: "אֲשֶׁתִּי הִיא פְּרִיק קוֹנְטְרוֹל" (שְׁתִּלְטְנִית); מִי לָמַד אוֹתָךְ אֵת הַמִּלָּה הַזֹּאת? לְאִיזָה טַפֵּשׁ אַתָּה מִקְשִׁיב?! אִם הָאִשָּׁה מִבְּקָשְׁת שֶׁתָּבוֹא הַבֵּיתָה, שֶׁלֹּא תִלָּךְ עִם חֲבֵרִים לְשֶׁרֶף זְמַן - זֶה כְּכֹר אוֹמֵר שֶׁהִיא שְׁתִּלְטְנִית?! אִם הָאִשָּׁה לֹא רוֹצָה לְצַאֵת עִם זִוּגוֹת זָרִים זֶה אוֹמֵר שֶׁהִיא מְשִׁתְּלֶטֶת?! אֲשֶׁתָּךְ רוֹצָה בֵּית יָפָה עִם יָרֵאת שְׁמִים, הִיא רוֹצָה לְהִקִּים בֵּית בְּקִדּוּשָׁה וּבְטָהֳרָה.

תּוֹדָה לַהֲשֵׁם עַל אֲשֶׁתָּךְ הַעֲדִינָה, זוֹ רַק מַעֲלָה, וְאִם הִיא כָּל כֵּן תְּמִימָה - זוֹ רַק

מעלה, ואם היא כל כף מקפידה על מנהגים - זו רק מעלה, ואם היא לא רוצה לקחת ליד טלפון שאפשר לראות בה עבירות - זו רק מעלה, ואם היא לא רוצה ללכת לאכול עם זוגות זרים וכו' וכו' - זו רק מעלה.

אם אשתך רוצה בית של יראת שמים - תרקד מרוב שמחה, אם אשתך מבקשת ממך שלא תביא הביתה את הטלפון שלך - אל תסביר לה שבאמת פן מתר וכו'... אני מכיר משפחות שהנשים היו כל כף טובות, כל כף פשרות, והבעלים בטפשותם הסבירו שבאמת פן מתר, ובאמת זה רק מנהג, ובאמת זה רק מדרבנן, והיום האברכים האלו באים וצועקים: "הצילו! הבית נחרב!" כי זה טבע האשה, או תמימות, יראת שמים וקדושה, או רחמנא לצלן - ההפך.

אני גם רוצה לבקש ממך שתזהר שהבגדים שלך יהיה נקיים ומסדרים, רבנו הקפיד על זה, רבנו אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קכז), הבגדים הם שמירה לאדם. כמו כן תחליף את בגדיך בכל יום, אל תלך עם בגדים מאתמול, נקיות היא היסוד לקדושה.

השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

תיקון לשוכבי"ם, ללמוד את ספרי רבנו

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת שמות, י"ד טבת, שנת ה'תשפ"ה

לקבוד ... גרו יאיר

אנחנו עומדים בימי השוכבי"ם, אז עלינו ללמוד את ספרי רבנו שמחזקים ומעודדים לחזור אל השם יתברך. חסידות ברסלב היא רק הספרים; רק כשלומדמים את ספרי רבנו ומבקשים מהשם יתברך שנוכל לקיים מה שרבנו מלמד אותנו - זו חסידות ברסלב.

תקבע לך שיעור בלקוטי מוהר"ן. רבנו אומר (ת"י מוהר"ן, סימן שמט): "שיכולין להיות נעשה בעל תשובה גמור על ידי למוד הספר שלו, ואמר, שמי שישב ויעסק בספריו רק בלי קנטור ונצחון, ויסתפל בו באמת, אז בודאי יהיו נבקעין אצלו כל גידי קשיות לכו"ו, ואמר בזו הלשון: "סע וועט אים אלע אדערן טרענען", והוא

יְהִי־הוּא יְהוּדֵי כְּשֶׁר; לְכֵן תִּקְבַּע לָךְ שִׁיעוּר לְלִמּוּד לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, בְּהִתְחַלָּה אוֹלֵי לֹא תִבִּין כָּל דְּבָר, אֲבָל זֶה לֹא צָרִיךְ לְהַפְרִיעַ לָךְ, אֶתָּה תֹאמַר אֶת הַמְּלִים, וּבִסּוּף, אַחֲרֵי כַּמָּה פְּעָמִים - אֶתָּה תִּתְחַלֵּל לְהִבִּין.

זֶה הַתְּקוּן שֶׁלֵּנוּ לְשׁוֹכְבֵי"ם, לְלִמּוּד אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ. רַבְּנּוּ לֹא מְרַשָּׁה לָנוּ לְצוּם, רַבְּנּוּ נוֹתֵן לָנוּ עֲצוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת אֵיךְ לְתַקֵּן הַכֹּל. תַּעֲשֶׂה לָךְ גַּם שִׁיעוּר בְּחַיֵּי מוֹהַר"ן וּבְשִׁיחוֹת הַר"ן; רַבֵּי נֶתָן אָמַר: "הַבְּנֵי יוֹתֵר אֶת רַבְּנּוּ עַל יְדֵי הַשִּׁיחוֹת שְׁלוֹ"; אֶת זֶה יְהִי־הוּא לָךְ קַל יוֹתֵר לְהִבִּין. אִם תִּלְמַד אֶת הַשִּׁיחוֹת שֶׁל רַבְּנּוּ אֶתָּה תִּהְיֶה יְהוּדֵי כְּשֶׁר, כְּפִי שֶׁרַבְּנּוּ אוֹמֵר (ת"י מוֹהַר"ן, סִימָן שֵׁנַח): "שֶׁבְּכָל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שֶׁהִיא מְשִׁיחַ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יְכוּלִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵי אִישׁ כְּשֶׁר, כְּמוֹ שֶׁאֵנִי רוֹצֶה".
הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְּלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

תְּכַנִּיס לְכִיס סֵפֶר תְּהִלִּים קָטָן

בְּעֶזְרַת ה' יִתְפָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרֻשַׁת שְׁמוֹת, ט"ו טַבַּת, שְׁנַת ה'תשפ"ה
לְכַבּוֹד ... גְּרוֹ יְאִיר

אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים עִכְשָׁו בֵּימֵי הַשׁוֹכְבֵי"ם, הַיָּמִים הָאֵלֶּה מְסַגְּלִים לְתַקֵּן אֶת מַה שֶׁפָּגְמוּ בְּבְרִית רַחֲמָנָא לְצִלָּן. רַבְּנּוּ אוֹמֵר לָנוּ שְׁלֹא נִצּוּם, רַבְּנּוּ אוֹמֵר לָנוּ שֶׁנֹּאמַר תְּהִלִּים; זֶה לֹא דְבָר קָשֶׁה לְעֲשׂוֹת, וּבְכָל זֹאת זֶה כָּל כּוֹף קָשֶׁה לְקַיֵּם.

תְּכַנִּיס לְכִיס סֵפֶר תְּהִלִּים קָטָן, וּמְתִי שֵׁישׁ לָךְ כַּמָּה דְּקוֹת - תִּגִּיד קֶצֶת תְּהִלִּים. רַבְּנּוּ אוֹמֵר (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן צח) "אֲמִירַת תְּהִלִּים מַעֲלָה גְּדוּלָּה, כְּאֵלֶּה אֲמָרְם דְּווד הַמְּלָךְ בְּעֲצָמוֹ, כִּי הוּא אֲמָרְם בְּרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. וְהַרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ מִנָּח בְּתוֹךְ הַתְּבוּת, וּכְשֶׁאוֹמְרִים הוּא מְעוֹרֵר בְּרוּחַ פִּיּוֹ אֶת הַרוּחַ הַקּוֹדֶשׁ עַד שֶׁנִּחַשְׁבַּ כְּאֵלֶּה אֲמָרְם דְּווד הַמְּלָךְ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם בְּעֲצָמוֹ".

הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׁתַּצְּלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

כל כף הרבה שיעורים ללמוד, לא נשאר זמן לחשב

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת שמות, ט"ו טבת, שנת ה'תשפ"ה
לכבוד ... גרו יאיר

רבי נתן אמר במחלוקת הנוראה עליו, שאלו אותו איך הוא יכול להחזיק מעמד, והוא אמר: "רבנו נתן לי הרבה שיעורים ללמוד, אין לי זמן לחשב על הרדיפות".

זה שכל עמוק מאד; כשמכניסים את הראש בתורה, תפילה, עבודת השם - אין זמן לחפש ולחשוב על מה שמפריע.
תעשה לך יעד לסיים השנה ש"ס, וגם לסיים בכל חודש משניות ותקוני זוהר, כף לא יהיה לך זמן שדברים יפריעו לך.
השם יעזור שתצליח בכל הענינים.

...

העבודה שלנו בימי השוכבי"ם, היא לשנן אמונה

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת שמות, ט"ז טבת, שנת ה'תשפ"ה
לכבוד ... גרו יאיר

רבנו אומר (ספר המדות אות אמונה, סימן לג): "על ידי אמונה, הקדוש ברוך הוא יסלח לך על כל עוונותיך", תשקיע את עצמך באמונה, תשנן אמונה, ותחיה עם אמונה, שאין שום דבר מלבד השם יתברך, את הכל מנהיג השם יתברך. חכמינו זכרונם לברכה אומרים (חליו 1:): "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם בן מכריזין עליו מלמעלה", אדם לא מקבל מפה בלי שהכריזו בשמים לפניו כן שהאדם יקבל מפה באצבע; פרנסה, ילדים, בריאות - הכל הקדוש ברוך הוא עושה.
מה אומר לך אחי אהובי, חברי חמדת לבבי; החיים יהיו לך מתוקים, עם אמונה הכל כל כף יפה, כשאדם מכניס בתוכו את האמונה - הכל הולך לו אחרת לגמרי; יודעים שאף אחד לא יכול לעשות כלום, אף אחד לא יכול להרע ואף אחד לא יכול להיטיב, כל מה שקורה הוא מהשם יתברך.

זו העבודה שלנו בימי השוכבי"ם; לשנן אמונה, לחיות עם אמונה. רבנו אומר

(שיחות הר"ן, סימן לג): "אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, ואצלי אמונה הוא דבר גדול מאוד, ועקר האמונה היא בלי שום חכמות וחקירות כלל, רק בפשיטות גמור כמו שהנשים וההמון עם הכשרים מאמינים".

השם יעזור שתצליח בכל העניינים.

...

תענוג בשבת, זה יותר מלצום אלף תעניות

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת שמות, י"ז טבת, שנת ה'תשפ"ה
לכבוד ... גרו יאיר

עכשו כשאנחנו נכנסים לשבת הראשונה של ימי השוכבי"ם, אנחנו צריכים לזכור מה מוהרא"ש למד אתנו, כששמחים בשבת ונהנים מהשבת - זה יותר מלצום אלף תעניות. חכמינו זכרונם לברכה אומרים (תנחומא בראשית, ג): "עונג שבת כאלף תעניות", כשאדם שמח בשבת, הוא נהנה מהאכל והשתיה - זה כמו שהוא צם אלף תעניות; בפרט עכשו בשבועות של שוכבי"ם כשאנחנו מתקנים את פגמי הברית - אנחנו צריכים לשמוח מאד בשבת, כי לצום אין לנו כח, על פעם אחת של פגם הברית, הוצאת זרע לבטלה רחמנא לצלן - כבר צריכים לצום פ"ד תעניות.

האריז"ל אומר, כשאדם חוטא פעם אחת בפגם הברית, הוא מוציא זרע לבטלה רחמנא לצלן - הוא צריך לצום פ"ד תעניות, ואם רוצים לתקן עשר פעמים את העבירה הזאת - כבר צריכים לצום שמונה מאות וארבעים יום, שלא לדבר אם יותר מזה - זה הרי בלתי אפשרי, ואם רבנו אמר לנו שלא לצום אז מה תקנתנו? רק שמחה בשבת; אם נשמח בשבת, נרקוד בשבת, שנה כאלף תעניות - זה ימחק את עוונותינו.

שבת שמחה.

...

